Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вчена рада ДВНЗ
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «26» квітня 2018 р. №4
Голова Вченої ради _____ І.Є. Цепенда

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА БАКАЛАВРА

Галузь знань	**22 "Охорона здоров'я"**
Спеціальність	**227 "Фізична терапія, ерготерапія"**
Освітня програма	**Фізична терапія, ерготерапія**

ВНЕСЕНО
Кафедра фізичної реабілітації
Протокол від «10» квітня 2018 №4
Завідувач кафедри _____/ З.В. Дума

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою факультету
Протокол від «11» квітня 2018 №5
Голова вченої ради _____ /Я.М. Яців

НАДАНО ЧИННОСТІ
Наказ ректора від «26.04» 2018 р. №4

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «26 » квітня 2018 р.
Навчально-методичний відділ
Начальник _____/ Р.І. Запухляк

ПРОЕКТНА ГРУПА
Керівник (гарант)_____/ Л.І. Войчишин
Члени групи: _____/ Н.Р. Голод
_____/ З.В. Дума

м. Івано-Франківськ, 2018

Освітньо-професійна програма

Бакалавр в галузі охорони здоров'я. Фізичний терапевт, ерготерапевт.		
Обов'язків блок		
Тип диплому та обсяг програми		Одиночний диплом обсяг програми: 240 кредитів ЄТКС / 3 роки 10 місяців навчання
Вищий навчальний заклад		ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет фізичного виховання і спорту, кафедра фізичної реабілітації
Рівень програми		Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / шостий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій
A	***Мета (цілі) освітньої програми*** Оволодіння професійними освітніми і загальнокультурними компетентностями за вибраним напрямом, сприяння особистому розвитку.	
B	***Характеристика програми***	
1	Назва галузі знань та спеціальності	Галузь знань 22 – Охорона здоров'я Спеціальність 227 "Фізична терапія, ерготерапія"
2	Фокус програми	Наукові дослідження в галузі фізичної терапії, ерготерапії
3	Орієнтація програми	Освітньо-професійна
4	Особливості програми	Програма орієнтована на європейські та світові тенденції в області фізичної терапії, ерготерапії
C	***Складові професійної компетентності***	
	Загальні *компетентності* Здатність до аналізу та синтезу. Здатність дотримуватись етичних та юридичних норм, які стосуються галузей охорони здоров'я, фізичної культури, освіти та соціального захисту. Здатність визнавати принципи наставництва, співпрацювати в команді з іншими фахівцями та робити свій внесок у командну роботу. Здатність застосовувати методи ефективного спілкування. Здатність спілкуватися державною й іноземною мовами усно та письмово. Здатність застосовувати принципи організаційного управління. Здатність працювати з фаховою інформацією. Здатність навчатися, здійснювати особистий професійний розвиток та впроваджувати знання у практичну діяльність. Здатність відповідати за результати професійної діяльності. Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій у фізичній терапії, ерготерапії. **Спеціальні (професійні) компетентності** **(С-1)** Здатність пояснювати потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапі, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я; **(С-2)** Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції; **(С-3)** Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, ерготерапії; **(С-4)** Здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії, ерготерапії; **(С-5)** Здатність провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця; **(С-6)** Здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати; **(С-7)** Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію;	

	(С-8) Здатність забезпечувати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта; **(С-9)** Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної реабілітації; **(С-10)** Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати; **(С-11)** Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії, ерготерапії; **(С-12)** Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов; **(С-13)** Здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій; **(С-14)** Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя; **(С-15)** Здатність шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг
Б	***Результати навчання***
1	Сприяти зміцненню та збереженню особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини й освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади. **(С-1), (С-12), (С-13)**
2	Демонструвати знання професійного дискурсу, термінології свого фаху, джерел поповнення лексики української та іноземної мови; показувати уміння спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, уміння дотримуватися етики ділового спілкування; складати різні види документів, у тому числі іноземною мовою; аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень. **(С-1), (С-2), (С-13)**
3	Демонструвати уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою; знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням інформаційних та комунікаційних технологій. **(С-1), (С-7)**
4	Оцінювати історичні процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства; визначати сутність перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; застосовувати філософські категорії та поняття; визначити основні економічні закони та категорії; демонструвати знання базових методів пізнання і аналізу економічних процесів в Україні. **(С-4), (С-12)**
5	Демонструвати уміння використовувати біологічні, медичні, педагогічні та психосоціальні аспекти фізичної терапії, ерготерапії, виявляти взаємозв'язки її різних елементів. **(С-2), (С-8)**
6	Застосовувати основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати головні підходи та засоби збереження життя.**(С-3), (С-6)**
7	Визначати симптоми та синдроми поширених захворювань людини; адекватно вибирати методи й інструменти оцінки/діагностики, відповідно до наявних у пацієнта/клієнта порушень та індикаторних станів за міжнародною класифікацією функціонування (МКФ). **(С-3), (С-6)**
8	Застосовувати методи й інструменти оцінки/діагностики для вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію, демонструючи доказове прийняття рішень. **(С-6)**
9	Демонструвати здатність до пацієнтоцентричної практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики. **(С-5), (С-8), (С-9), (С-14)**

10	Прогнозувати, планувати, встановлювати та коректувати цілі, реалізувати індивідуальну програму фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення. **(С-7), (С-8), (С-9)**
11	Продемонструвати уміння здійснювати заходи фізичної терапії, ерготерапії для корекції порушень структури/функцій організму, ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмеженнями участі в діяльності**(С-3), (С-8), (С-11)**
12	Демонструвати уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані. **(С-7), (С-11)**
13	Обирати відповідні прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність. **(С-5)**
14	Безпечно та ефективно використовувати пристрої, прилади та обладнання для проведення реабілітаційних заходів; пристрої та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування. **(С-8), (С-11)**
15	Демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, участі у мультидисциплінарному спілкуванні. **(С-9), (С-14)**
16	Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп. **(С-9)**
17	Оцінювати результати виконання реабілітаційної програми з використанням відповідних засобів вимірювання та модифікації поточної діяльності. **(С-10)**
18	Демонструвати готовність до освоєння нового матеріалу та уміння оцінювати себе критично; демонструвати поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти; демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами. **(С-6), (С-7), (С-15)**
Е	***Перелік навчальних дисциплін та їх анотації*** **

	1. **ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ** **1.1 Обов'язкові дисципліни**	Кредити ЄКТС	Се-местр
1	Історія України	3	1
2	Історія української культури	3	2
3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	3
4	Філософія	3	4
	1.2 Вибіркові дисципліни 1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		
5	Організація охорони здоров'я	3	4
6	Політологія	3	6
7	Долікарська медична допомога у невідкладних станах	3	6
	1.2.1. Дисципліни вільного вибору студента		
8	Вступ до спеціальності	3	1
9	Менеджмент здоров`я	6	4
	2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ **2.1. Обов'язкові дисципліни** **2.1.1.Теоретична підготовка**		
10	Історія медицини та реабілітації	3	1
11	Анатомія людини	6	1
12	Латинська мова та медична термінологія	3	1
13	Біологія	3	2
14	Основи екології та гігієни	6	3
15	Біологічна та біоорганічна хімія	6	2,3
16	Фізіологія людини	6	2

17	Патологія	6	4
18	Медична та біологічна фізика	3	4
19	Масаж	12	3,4
20	Основи фізичної терапії та реабілітаційні технології	15	3,4,5,6
21	Методи математичної статистики	3	4
22	Фармакологія	3	5
23	Діагностика і моніторинг стану здоров`я	6	5,6
24	Фізіологія рухової активності	3	6
25	Спортивна медицина	3	8
26	Ерготерапія з основами догляду за хворими	3	5
27	Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів	6	7,8
28	Фізична терапія в хірургії	6	7,8
29	Фізична терапія при патології опорно-рухового апарату та нервової системи	6	7,8
2.1.2 Практична підготовка			
30	Курсова робота 1	3	5
31	Курсова робота 2	3	6
32	Курсова робота 3	3	7
33	Навчальна практика (ЛПЗ)	3	6
34	Виробнича практика (ЛПЗ)	6	7
35	Виробнича практика (ЛПЗ)	9	8
36	Атестація	3	
2.2. Вибіркові дисципліни **2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ**			
37	Нетрадиційні методи реабілітації	3	3
38	Іноземна мова	9	1,2,3
39	Інструментальна та лабораторна діагностика	3	5
40	Соціальна та психологічна реабілітація	6	7
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
41	Теорія і методика оздоровчої рухової активності із дітьми різного віку	9	1,2
42	Теорія і методика оздоровчо-рекреаційної рухової активності	6	1,2
43	Загальна теорія здоров`я та здорового способу життя	6	3
44	Лікувальна фізична культура	3	5
45	Спецкурс 1. Пропедевтика дитячих захворювань	3	5
46	Спецкурс 2. Фізична терапія дітей з вадами розумового і фізичного розвитку	3	8
47	Спецкурс 3. Фізична реабілітація у спеціальних медичних групах	3	5
48	Спецкурс 4. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів у дітей	6	7,8
49	Спецкурс 5. Реабілітаційні технології в педіатрії	6	5,6
50	Оздоровче плавання	3	7
51	Основи раціонального та дієтичного харчування	3	5

Г	***Форми організації та технології навчання***
	- організаційні форми: ***колективне та інтегративне навчання тощо*** - технології навчання: пасивні ***(пояснювально-ілюстративні);*** активні ***(проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці)*** тощо.
Н	***Форми та методи оцінювання результатів навчання***
	- ***види контролю:*** поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:

	- тестування - така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання - проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота - така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) - проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний: - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. - ***форми контролю:*** усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація - державний іспит. - ***оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється*** за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно" з можливістю повторного складання "незадовільно" з обов'язковим повторним вивченням дисципліни") і вербальною - ("зараховано", "не зараховано з можливістю повторного складання" та " не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни").
	Рекомендований блок
З	***Вимоги до вступу та продовження навчання***
	Диплом бакалавра або магістра (спеціаліста) зі спеціальності «Здоров'я людини», «Фізична реабілітація», «Валеологія», «Лікувальна справа», «Фізичне виховання», «Сестринська справа» Вступні іспити з фаху та іноземної мови Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму магістра
	Вимоги до вступників – поглиблений рівень знань з медико-біологічних дисциплін; – високі навчальні досягнення (загальний рейтинг студента); – інтерес до реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії та педагогічної діяльності; – бажання отримати високий рівень професійної підготовки; – готовність розвивати уміння аналізувати проблеми у галузі методики викладання, фізичної терапії, ерготерапії; – здатність бути успішним в умовах конкурентного середовища.
к	***Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)***
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів
L	***Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього***

	процесу	
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги	
	Інформаційний пакет спеціальності	
	Бібліотека: - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн - ресурсів та баз даних; - інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та курсовими роботами; - консультування працівниками бібліотеки	
	Навчальні ресурси: - довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн -ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - доступ до електронного навчального середовища Moodle; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу	
	Академічна підтримка - консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
M	***Працевлаштування та продовження освіти***	
1	Працевлаштування	Випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003-2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: КП Професійна назва роботи 3226 Фахівець фізичної реабілітації; інструктор з трудової терапії; масажист; 2340 Вчитель спеціалізованого навчального закладу; консультант психолого-медико-педагогічної консультації;
2	Продовження освіти	Випускники мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти та здобувати ступінь «магістр». Навчання за програмами: - підготовка до 7-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій в галузі охорони здоров'я; - навчання на 7-му кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій на споріднених спеціальностях; - участь в освітніх програмах, отримання дослідницьких грантів та стипендій, що містять додаткові освітні компоненти.
N	***Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти***	

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів.

анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); періодичне оновлення освітньої програми;програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; постійний моніторинг прогресу студентів;перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;

повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу; Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти; Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками; оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; вихідне анкетування щодо якості програми; неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах; висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних науко метричних виданнях; навчання в аспірантурі та докторантурі; відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

Індикатори якості освітньої програми

показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою; відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми; рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; показник працевлаштування випускників за фахом; акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створені цієї програми були використані такі джерела :

Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти; Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин; Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г Кременя. - К. : ДП „НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.;

Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Гарант освітньої програми Л.І. Войчишин